

REGERINGSRÄTTEN

RÄTTSFALL

Jämknings av taxeringsvärdet såsom beskattningsunderlag

Besvär av godsägaren D. angående taxering år 1956. — D. ägde en stadsäga, vars taxeringsvärde för år 1955 uppgick till 75.000 kr. Detta taxeringsvärde hade vid 1956 års taxering lagts till grund för såväl förmögenhetstaxeringen som inkomsttaxeringen, i det senare fallet vid inkomstberäkning enligt den i 24 § 2 mom. KL föreskrivna schablonen samt vid beräkning av garantibeloppet. Emellertid hade D. under 1953 sålt två områden om c:a 14.200 kvadratmeter. Därför hade stadsägan under beskattningsåret 1955 omfattat endast c:a 2.400 kvadratmeter jämte byggnad därå. —

Med hänsyn härtill kunde enligt RR:s utslag det taxeringsvärde, som för år 1955 varit åsatt stadsägan i dess helhet, icke anses gälla såsom taxeringsvärde å D:s fastighetsdel. Vid inkomstberäkningen ansågs värdet å denna del i stället med tillämpning av bestämmelsen i 24 § 2 mom. första stycket andra punkten böra uppskattas till 63.000 kr och intäkten till 3 % därav eller 1.890 kr samt i fråga om garantibeloppet och förmögenhetstaxeringen till så stor del av taxeringsvärdet å hela stadsägan, som ansågs belöpa å fastighetsdelen eller 18.114 kr. Garantibeloppet bestämdes således till 725 kr. (RR:s utslag den 27/9 1963.)

Inlösen av förbehållen avverkningsrätt: avdrag för värdeminskning av skog

Besvär av TI angående fil. doktorn A. avseende eftertaxering för år 1955. — A. hade genom gåvobrev år 1941 överlåtit ett markområde å jordbruksfastigheter, vilka han förvärvat 1930. A. förbehöll sig därvid rätten till skogsavverkning å området intill den 1/1 1971. I januari 1954 avstod A. från avverkningsrätten och erhöi av köparen i ersättning härför ett belopp av 100.000 kr. — PN eftertaxerade A. för ersättningen. — A. klagade hos KR och anförde, att ersättningen icke var av skattepliktig natur och att i varje fall virkesförrådet å fastigheterna minskat sedan inköpet år 1930.

KR yttrade: Av K. M:ts prop. nr 96 till 1954 års riksdag framgår, att ifrågakomna ersättning å 100.000 kr avsett inlösen av den av A. förbehållna rätten till skogsavverkning. Vid sådant förhållande får nämnda ersättning anses utgöra för A. skattepliktig inkomst av skogsbruk. Av den av A. förebragta utredningen får emellertid anses framgå, att det för honom gällande ingående virkesförrådet å det bortskänkta området överstigit det vid tiden för avverkningsrättens inlösen befintliga virkesförrådet. Då A. jämlikt 22 § 1 mom. tredje stycket KL ägt åtnjuta avdrag från den del av köpe-

skillingen som belöper å det för honom gällande ingående virkesförrådet, kan någon skattepliktig inkomst av skogsbruk icke hava för honom uppkommit genom ifrågavarande inlösen. På grund härav undanröjde KR beskattningen.

Hos RR yrkade TI, att A. skulle eftertaxeras för 97.000 kr. Den år 1954 genomförda transaktionen kunde inte jämföras med avyttring av skog i samband med avyttring av mark. A. vore därför ej berättigad till avdrag annorledes än efter reglerna i 22 § 1 mom. andra st. KL. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 10/10 1963.)

Anm.: Se artiklar av Wennergren och Bylin i Skattenytt 1958 sid. 160 och 249 samt RÅ 1958 not. 1324 (Skattenytt 1959 sid. 17).

Efterlikvid som tillförts mejeriföreningens reservfond — skattepliktig inkomst eller ej?

Besvär av TI angående hemmansägaren J:s inkomsttaxering år 1956. — PN beskattade J. för ett belopp av 78 kr, som enligt uppgift av mejeriföreningen i länet utgjorde efterlikvid, motsvarande ett öre per kilo levererad mjölk. Efterlikviden hade emellertid icke utbetalats utan i enlighet med föreningens stadgar överförts till föreningens reservfond. — KR undanröjde dock beskattningen. — Hos RR anförde TI, att J. frivilligt anslutit sig till föreningen och således fick anses ha godtagit föreningens stadgar och de förpliktelser som följde därav. Vidare åberopade TI ett RN:s förhandsbesked till en producentförening. Enligt detta besked hade RN förklarat, att därest medel, utöver föreskrifterna i 17 § 1 och 2 st. lagen om ekonomiska föreningar, tillfördes föreningens reservfond genom tillskott

av medlemmarna, sålunda tillskjutna medel — även om de gäldades genom avdrag å medlemmarna tillkommande efterlikvider — icke skulle utgöra för föreningen skattepliktig inkomst. RN förutsatte därvid, att efterlikviderna till sålunda innehållen del utgjorde skattepliktig inkomst för medlemmarna i enlighet med föreskriften i punkt 6 av anvisningarna till 21 § KL.

RR yttrade: Väl föreskrives i föreningens stadgar, att medlem skall vara skyldig att såsom tillskott till föreningens reservfond inbetala högst ett öre per kilogram levererad mjölk samt att inbetalningen skall ske genom avdrag från efterlikvid, men när det i 18 § första stycket lagen om ekonomiska föreningar stadgade förbudet mot utbetalning av förenings tillgång i strid mot föreskriven avsättning till reservfond får anses ha innefattat hinder mot utbetalning till J. av ifrågavarande, såsom efterlikvid betecknade belopp, och på grund härav beloppet icke kan anses ha under beskattningsåret kommit J. tillgodo under sådana förhållanden att han blivit skattskyldig för detsamma vid nu förevarande taxeringar, lämnar RR besvaren utan bifall. (RR:s utslag den 16/10 1963.)

Kooperativ föreningens utgifter för vissa försäkringspremier och för utbildning av personal

Besvär för Konsumtionsföreningen Luleå med omnejd, ekonomisk förening, angående inkomsttaxering år 1955. — PN vägrade föreningen ett med 2.610 kr yrkat avdrag för premier för kollektiv olycksfallsförsäkring av barn under sju år till föreningens medlemmar. — KR fann icke skäl bifalla föreningens besvär häröver. — Sedan föreningen fullföljt

sin talan, tillstyrkte TI bifall till densamma men yrkade kvittningsvis, att till beskattning måtte återföras oriktigt medgivna avdrag för avgifter å dels 1.840 kr till Kooperativa Förbundets sekretariat, dels ock 1.500 kr till AB Vår Gård för utbildning av kooperativt anställd personal. — RR biföll emellertid delvis föreningens talan, enär på grund av vad i målet förekommit omförmälda premier samt bidrag till AB Vår Gård finge anses utgöra avdragsgill omkostnad i föreningens rörelse, men föreningen icke bort erhålla avdrag för berörda medlemsavgift å 1.840 kr. (TI:s kvittningsyrkande avslogs alltså i fråga om bidraget till AB Vår Gård.) (RR:s utslag den 22/10 1963.)

Jordstyckningsrörelse och återgång av fastighetsförsäljning

Besvär av hemmansägaren J. angående inkomsttaxering år 1958. — J., som under 1957 sålt två tomter, varav den ena till sin son, beskattades av PN för inkomst av jordstyckningsrörelse genom båda tomtförsäljningarna, trots att försäljningen till sonen genom ett tilläggsavtal under 1959 återgått och J. under 1960 fått lagfart å tomten i stället för sonen. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 16/10 1963.)

Förmån för prisbilligt bränsle

Besvär av försäljningschefen L. angående inkomsttaxering år 1956. — L., som hade en tjänstebostad om sex rum och kök, vars hyresvärde uppskattats med ledning av för jordbrukare i länet gällande normer med tillägg av 10 % för högre standard, hade av arbetsgivaren för 692 kr fått köpa eldningsolja, för vilken konsumentpriset var 1.376 kr. TN beskatta-

de skillnaden, 684 kr, såsom förmån av prisbilligt bränsle. — L. yrkade under framhållande att värdet enligt läsanvisningarna skulle beräknas till 600 kr undanröjande av beskattningen. — PN, KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 30/10 1963.)

Arbetsrum i bostaden

Besvär av docenten L. angående inkomsttaxering år 1957. — L., som var huvudlärare i allmän och jämförande etnografi vid Uppsala universitet, hyrde för sig, hustru och två barn en lägenhet om fem rum och kök. Då universitetet inte tillhandahöll tjänsterum under 1956, användes ett rum i bostaden som tjänsterum för bl. a. undervisning och tentamina. Dessutom var L. skyldig att i tjänsten förvara och för de studerande tillhandahålla undervisningsmaterial, bl. a. flera kartbalar, som var och en upptog en golvyta av 1 kvm och vägde mellan 100 och 200 kg. Det upplystes i målet, att universitetet från och med hösten 1962 ställt en lägenhet om tre rum och hall till L:s förfogande som tjänstelokal. — TN, PN och KR förvägrade L. ett med 600 kr yrkat avdrag för kostnaden för det i bostaden använda arbetsrummet.

RR medgav avdraget och yttrade: Såvitt av utredningen framgår har L. visserligen icke haft annat arbetsrum i bostaden än det nu ifrågavarande; men enär tilltro kan sättas till hans uppgifter att under beskattningsåret universitetet icke, såsom senare skett, tillhandahållit honom lokal för studiematerial, som skolat hållas tillgängligt för de studerande eller för undervisning och handledning av eleverna och att L. därför nödgats i sådan omfattning taga det ifrågavarande rummet i anspråk för dessa ändamål att det icke

kunnat användas såsom bostadsrum, finner RR, med hänsyn jämväl till omständigheterna i övrigt, L. berättigad till skäligt avdrag för sina kostnader för rummet. Förty och då anmärkning ej framställts mot beloppet i och för sig av det äskade avdraget, 600 kr, prövar RR etc. (RR:s utslag den 17/10 1963.)

Anm.: Av RR:s utslag framgår, att avdraget medgavs med hänsyn till de mycket speciella omständigheterna i detta fall.

Undantagstagares avdrag för kostnad, nedlagd å bostad

Besvär av förre reparatören E. angående inkomsttaxering år 1958. — E., som sålt sin jordbruksfastighet till en son och därvid förbehållit sig fri bostad om ett rum och kök, hade förbättrat och reparerat bostaden. Han yrkade avdrag för inköp av en korkmatta med 200 kr och för tapeter till lägenheten med 140 kr. — PN vägrade avdrag. — KR: ej ändring. — RR lämnade E:s besvär häröver utan bifall, och yttrade: Som vid taxeringarna bostadsförmånen ej uppskattats till högre värde än 340 kr, kunna de ifrågakomna av E. å bostaden nedlagda kostnaderna, även om det enligt avtalet om undantagsförmåner ålegat E. att gälda dessa kostnader, ej föranleda avdrag eller nedsätt-

ning av berörda värde. (RR:s utslag den 17/10 1963.)

Fördyrade levnadskostnader under polischefskurs m. m.

Besvär av juris kandidaten H. angående inkomsttaxering år 1958. — H., som under 1957 var mantalsskriven i sitt föräldrahem i Eslöv, vistades då alltsedan den 12/3 1955 i Stockholm, där han såsom landsfiskalsaspirant bedrev studier vid Stockholms högskola för avläggande av distriktsåklagarexamen och genomgick polischefskurs vid Statens polisskola. E. yrkade avdrag med 400 kr för fyra resor Stockholm—Eslöv tur och retur samt med 3.500 kr för fördyring av levnadskostnaderna under vistelsen i Stockholm under 350 dagar. — PN medgav avdrag för fördyringen med 3 kr för dag eller med 1.050 kr men avtog i övrigt yrkandena. — KR: ej ändring i de överklagade taxeringarna. — RR lämnade besvären utan bifall, enär H., som får anses hava varit bosatt i Eslöv, icke visat skäl för sitt yrkande om högre avdrag än PN medgivit. (RR:s utslag den 17/10 1963.)

Anm.: Mot avdragsrätten för fördyrade levnadskostnader svarar skatteplikt för arvode som erhålles under dylik utbildningstid, se RÅ 1956 ref. 12 (Skattenytt 1957 sid. 28—29).